

Dosarul nr. 2r-642/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător V. Sandu)

Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău (judecători N. Simciuc, I. Muruianu și I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Anei Muravscaia și lui Gheorghe Muravschi, intervenient accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL în proces de faliment, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, privind repunerea în termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a fost restituit recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 14 iulie 2016, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Muravscaia și lui Gheorghe Muravschi, intervenient accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL în proces de faliment, cu privire la încasarea datoriei în sumă de 300 000 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 4-5, vol. I).

În ședința de judecată din 07 decembrie 2016, reprezentantul pârâtei Ana Muravscaia, avocatul Pavel Pitihin, a înaintat cerere reconvențională împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la încasarea sumei de 441 222, 89 lei, achitate de FCP „Dacia-Agrochim” SRL în cadrul procedurii planului de restructurare, și compensarea creanțelor prin deducerea sumei datoriei solicitate de BC „Moldova-Agroindbank” SA din suma de 441 222, 89 lei (f.d. 102-104; 121-122, vol. I).

La 09 decembrie 2016, pârâta Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel

Pitihin, a depus cerere de completare a cererii reconvenționale, introducând pretenția privind declararea nulității contractului de fidejusiune nr. C09366-P din 29 decembrie 2009, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Ana Muravscaia, modificat prin acordul adițional nr. C11410-aj din 29 decembrie 2011 (f.d. 111-114, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 09 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, nu s-a dat curs cererii reconvenționale depuse de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA, și s-a acordat Anei Muravscaia un termen de până la data de 21 decembrie 2016, ora 13.45, pentru achitarea taxei de stat (f.d. 122-123, vol. I).

Prin încheierea din 21 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, a fost restituită cererea reconvențională depusă de reprezentantul părții Ana Muravscaia, avocatul Pavel Pitihin, împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la declararea nulității contractului de fidejusiune nr. C09366-P din 29 decembrie 2009, în redacția acordului adițional nr. C11410-J din 29 decembrie 2011, în cadrul examinării cererii de chemare în judecată înaintate de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Anei Muravscaia și lui Gheorghe Muravschi, intervenient accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL, cu privire la încasarea datoriei (f.d. 125-126, vol. I).

La 28 decembrie 2016, Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a declarat recurs împotriva încheierii din 21 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (f.d. 129, vol. I).

Prin decizia din 21 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de Ana Muravscaia, casate încheierile din 09 și 21 decembrie 2016 ale Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, și restituită cauza în instanța de fond la etapa de primire a cererii reconvenționale (f.d. 146-149, vol. I).

Prin încheierea din 28 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu s-a dat curs cererii reconvenționale depuse de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la declararea nulității contractului de fidejusiune nr. C09366-P din 29 decembrie 2009 și încasarea sumei, și s-a acordat Anei Muravscaia un termen de până la următoarea ședință de judecată pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea în original a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 25 000 lei (f.d. 202-203, vol. I).

Prin încheierea din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost restituită cererea reconvențională depusă de reprezentantul părții Ana Muravscaia, avocatul Pavel Pitihin, împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la declararea nulității contractului de fidejusiune nr. C09366-P din 29 decembrie 2009, în redacția acordului adițional nr. C11410-J din 29 decembrie 2011, în cadrul examinării cererii de chemare în judecată înaintate de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Anei Muravscaia și lui Gheorghe Muravschi, intervenient accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL, cu privire la încasarea datoriei (f.d. 44-45, vol. II).

La 15 august 2018, Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a declarat recurs împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău,

sediul Centru (f.d. 53, vol. II).

Prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 57-58, vol. II).

La 15 octombrie 2018, Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a declarat recurs împotriva încheierii din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 144-148, vol. II).

Prin încheierea din 16 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituit recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 160-164, vol. II).

La 15 mai 2019, Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a declarat recurs împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, recurenta Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului (f.d. 178-182, vol. II).

Prin încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Ana Muravscaia privind repunerea în termen. A fost restituit recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 207-212, vol. II).

La 24 septembrie 2019, Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a declarat recurs împotriva încheierii din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, emiterea unei noi încheieri, de repunere în termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a recursului declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 226-227, vol. II).

În motivarea recursului, recurenta Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a susținut că prin jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a indicat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, trebuie interpretat în lumina principiului supremației dreptului, care presupune existența unei căi legale efective care să permită revendicarea drepturilor civile.

Recurenta a invocat că în conformitate cu art. 2 alin. (1) din Codul de procedură civilă, procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice.

Astfel, recurenta a notat că, Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și, respectiv, prevederile ei trebuie aplicate direct ca o oricare altă lege a Republicii

Moldova, Convenția nominalizată având prioritate față de legile interne care îi contravin.

Totodată, recurenta a făcut trimitere la prevederile art. 116 alin. (5) din Codul de procedură civilă și a precizat că încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău este lipsită de o motivare plauzibilă în ceea ce privește respingerea cererii privind repunerea în termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 23 octombrie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților BC „Moldova-Agroindbank” SA și Gheorghe Muravschi, precum și în adresa intervenientului accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL în proces de faliment, copia cererii de recurs depuse de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 229, vol. II).

La 07 noiembrie 2019, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus referință la recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, solicitând respingerea acestuia și menținerea încheierii din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 231-232, vol. II).

Intimatul Gheorghe Muravschi și intervenientul accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL în proces de faliment nu și-au valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii.

Colegiul constată că la 14 iulie 2016, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Muravscaia și lui Gheorghe Muravschi, intervenient accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL în proces de faliment, cu privire la încasarea datoriei în sumă de 300 000 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 4-5, vol. I).

În ședința de judecată din 07 decembrie 2016, reprezentantul părții Ana Muravscaia, avocatul Pavel Pitihin, a înaintat cerere reconvențională împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la încasarea sumei de 441 222, 89 lei, achitate de FCP „Dacia-Agrochim” SRL în cadrul procedurii planului de restructurare, și compensarea creanțelor prin deducerea sumei datoriei solicitate de BC „Moldova-Agroindbank” SA din suma de 441 222, 89 lei (f.d. 102-104; 121-122, vol. I).

La 09 decembrie 2016, pârâta Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a depus cerere de completare a cererii reconvenționale, introducând pretenția privind declararea nulității contractului de fidejusiune nr. C09366-P din 29 decembrie 2009, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Ana Muravscaia, modificat prin acordul adițional nr. C11410-aj din 29 decembrie 2011 (f.d. 111-114, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 09 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, nu s-a dat curs cererii reconvenționale depuse de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA, și s-a acordat Anei Muravscaia un termen de până la data de 21 decembrie 2016, ora 13.45, pentru achitarea taxei de stat (f.d. 122-123, vol. I).

Prin încheierea din 21 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, a fost restituită cererea reconvențională depusă de reprezentantul pârâtei Ana Muravscaia, avocatul Pavel Pitihin, împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la declararea nulității contractului de fidejusiune nr. C09366-P din 29 decembrie 2009, în redacția acordului adițional nr. C11410-J din 29 decembrie 2011, în cadrul examinării cererii de chemare în judecată înaintate de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Anei Muravscaia și lui Gheorghe Muravschi, intervenient accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL, cu privire la încasarea datoriei (f.d. 125-126, vol. I).

La 28 decembrie 2016, Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a declarat recurs împotriva încheierii din 21 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (f.d. 129, vol. I).

Prin decizia din 21 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de Ana Muravscaia, casate încheierile din 09 și 21 decembrie 2016 ale Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, și restituită cauza în instanța de fond la etapa de primire a cererii reconvenționale (f.d. 146-149, vol. I).

Prin încheierea din 28 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu s-a dat curs cererii reconvenționale depuse de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la declararea nulității contractului de fidejusiune nr. C09366-P din 29 decembrie 2009 și încasarea sumei, și s-a acordat Anei Muravscaia un termen de până la următoarea ședință de judecată pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea în original a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 25 000 lei (f.d. 202-203, vol. I).

Prin încheierea din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost restituită cererea reconvențională depusă de reprezentantul pârâtei Ana Muravscaia, avocatul Pavel Pitihin, împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la declararea nulității contractului de fidejusiune nr. C09366-P din 29 decembrie 2009, în redacția acordului adițional nr. C11410-J din 29 decembrie 2011, în cadrul examinării cererii de chemare în judecată înaintate de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Anei Muravscaia și lui Gheorghe Muravschi, intervenient accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL, cu privire la încasarea datoriei (f.d. 44-45, vol. II).

La 15 august 2018, Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a

declarat recurs împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 53, vol. II).

Prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 57-58, vol. II).

La 15 octombrie 2018, Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a declarat recurs împotriva încheierii din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 144-148, vol. II).

Prin încheierea din 16 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituit recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 160-164, vol. II).

La 15 mai 2019, Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a declarat recurs împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Totodată, recurenta Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului (f.d. 178-182, vol. II).

Prin încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Ana Muravscaia privind repunerea în termen. A fost restituit recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 207-212, vol. II).

Aici, Colegiul relevă că în conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În speță, instanța de recurs a restituit recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că recursul a fost declarat în afara termenului legal, iar instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că atât dispoziția instanței de recurs privind respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a recursului, cât și dispoziția subsecventă a instanței de recurs privind restituirea recursului ca fiind declarat în afara termenului legal, nu se supune niciunei căi de atac.

În acest sens, Colegiul consideră necesar să menționeze că prevederile art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă au caracter special față de prevederile art. 116 alin. (5) din Codul de procedură civilă, care statuează că încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs.

De altfel, inadmisibilitatea atacării cu recurs a oricăror dispoziții ale instanței de recurs este determinată de funcția instituției recursului, în special a instituției recursului în Secțiunea I, în sistemul judiciar al Republicii Moldova.

Or, potrivit art. 423 alin. (1) din Codul de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

De asemenea, art. 423 alin. (2) din Codul de procedură civilă statuează că împotriva celorlalte încheieri pronunțate în primă instanță nu se poate face recurs decât odată cu fondul cauzei.

Așadar, doar o încheiere dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, pe când încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost dată în instanța de recurs, nefiind astfel susceptibilă niciunei căi de atac.

Colegiul evidențiază că în contradicție cu alegațiile recurente, o atare abordare a legiuitorului se află în acord cu jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, nefiind necesară aplicarea în direct a prevederilor art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Or, art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu obligă statele contractante să înființeze curți de apel sau de casație. Cu toate acestea, un stat care a înființat instanțe de acest tip are obligația să se asigure că justițiabilii beneficiază de garanțiile fundamentale prevăzute de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Platakou v. Grecia* din 11 ianuarie 2001, § 38).

În acest mod, examinând chestiunea privind suficiența garanțiilor fundamentale prevăzute de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului ia în considerare totalitatea procedurilor în ordinea juridică internă (*Zubac v. Croația* din 05 aprilie 2018, § 82).

În speță, este evident că Ana Muravscaia a beneficiat de o posibilitate clară și concretă de a contesta în termen cu recurs încheierea din 01 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, asupra legalității căreia s-a expus în ordine de recurs Curtea de Apel Chișinău prin încheierea sa din 09 septembrie 2019, care nu se supune niciunei căi de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul Pavel Pitihin.

În conformitate cu 426¹ alin. (1) lit. e) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Ana Muravscaia, reprezentată de avocatul

Pavel Pitihin, împotriva încheierii din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Anei Muravscaia și lui Gheorghe Muravschi, intervenient accesoriu FCP „Dacia-Agrochim” SRL în proces de faliment, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan